

O D L U K E

A/ Odluke domaćih sudova i drugih organa

VISI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. III-PŽ-903/80-2
od 25. XI 1980.

Vijeće: Petar Sremac, mr Veljko Vujović, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz željeznicom - Vozarova odgovornost - Slučajevi posebnih opasnosti - Ako je utvrđeno da su sanduci stakla bili pravilno složeni a staklo u sanducima pravilno osigurano, lom stakla treba pripisati slučaju posebnih opasnosti, pa željeznica za taj lom ne odgovara jer je učinila vjerojatnim da je šteta nastala prirodnim svojstvom /lomljivošću/ stakla

Tužitelj je osiguratelj tereta. Podmirio je svom osiguraniku protuvrijednost stakla oštećenog tijekom željezničkog prijevoza u međunarodnom prijevozu od Trsta do Zagreba. Na temelju cesione isprave primaoca po tovarnom listu ustaje regresnom tužbom protiv tuženog vozara - željeznice radi isplate protuvrijednosti polomljenih 19 ploča stakla /cca 200 m²/ u iznosu od 23.679,80 dinara spp, a prema sniženom tužbenom zahtjevu za isplatu iznosa od 21.833,40 dinara spp. Tužitelj tvrdi da je roba bila pravilno pakirana u drvenim sanducima i staklo odvojeno u tri sloja valovite ljepenke, da je sve sanduke utovarao vozar u vagone, da je vozar izvršio pregradjivanje između pojedinih sanduka radi učvršćenja od pomicanja, da vozar nije predao teret u istom stanju u kojem ga je primio na prijevoz nego oštećenog, da je primalac podnio urednu reklamaciju utemeljenu na željezničkom izvidjajnom zapisniku u spisu, a vozar neosnovano odbio platiti nastalu štetu zbog loma u prijevozu.

Tuženi vozar protivi se tužbenom zahtjevu tvrdeći da je do štete došlo zbog greške u pakiranju i nespoje svojstva lake lomljivosti robe /stakla/. Posebno prigovara visini štete.

Prvostepeni sud je presudom od 16. V 1979. godine u cijelosti odbio tužbeni zahtjev, ali je ta presuda povodom žalbe tužitelja rješenjem od 4. IX 1979. godine od strane drugostepenog suda ukinuta i predmet vraćen tome sudu radi ponovnog sudjenja o stvari radi utvrđenja spornih a odlučnih činjenica za donošenje nove pravilne odluke.

U nastavku postupka prvostepeni sud je donio novu presudu od 12. XII 1979. godine kojom je obvezao tuženog vozača na plaćanje sniženog tužbenog zahtjeva u iznosu od 21.833,40 dinara s p s obrazloženjem da iz utvrđene činjenice da je roba bila pravilno pakirana, teret pravilno zaštićen od pomicanja i da u tovarnom listu nema primjedaba na nepravilno ili nedovoljno pakiranje, slijedi da tuženi vozač odgovara tužitelju za nastalu štetu u smislu odredbe čl.27, paragraf 1. CIM-a. Prvostepeni sud ističe da je tuženi sam tovario sanduke u vagon pa pošto nije dokazao postojanje osobitih opasnosti /čl.27, paragraf 3. CIM-a/ treba naknaditi tužitelju nastalu štetu.

Protiv te presude žalili se tuženi vozač u obvezujućem dijelu, a zbog svih žalbenih razloga iz čl.353. ZPr-a i predlaže da se preinači ili ukine.

Odgovor na žalbu nije podnešen.

Drugostepeni sud je žalbu uvažio i preinakom prvostepene presude udovoljio tužbenom zahtjevu.

Drugostepeni sud je ispitao prvostepenu presudu u granicama odredjenim u čl.365. Zakona o parničnom postupku, pa je našao da je ista donešena bez bitnih povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354, st.2. ZPP-a, i na temelju pravilno utvrđenog činjeničnog stanja, ali da je prvostepeni sud iz izvedenih dokaza izveo netočan zaključak u pogledu postojanja odgovornosti tuženog za nastalu štetu, a iz slijedećih razloga:

Točno je doduše utvrđenje prvostepenog suda da iz spisu priloženog CIM tovarnog lista proizlazi da je pošiljku od 13 sanduka utovarilo u vagon vozač a ne pošiljalac. Točno je i dalje utvrđenje prvog suda da je roba bila pakirana na uobičajeni način i sanduci pravilno učvršćeni pregradama između sanduka unutar vagona. Sve se to vidi iz spomenutog tovarnog lista i iz izvidjajnog zapisnika o nastaloj šteti koji prileži spisu. Kad je, međutim, nakon toga vozač ustvrdio da je do loma došlo zbog svojstva lake lomljivosti robe jer je nesporno od 13 sanduka došlo do štete samo u dva a u preostalih 11 sanduka uopće nije došlo do bilo kakvog loma stakla, slijedi da je time vozač učinio vjerojatnim da je do štete - loma došlo zbog svojstva lake lomljivosti robe /stakla/. Budući da sam tužitelj kao sljednik korisnika prijevoza u svom podnesku od 19. IV 1979. godine baš izričito i određeno /kao i u toku nastavnog postupka, jer se poziva na taj podnesak/ tvrdi da je svih 13

sanduka bilo smješteno po podu vagona i to jedan pored drugoga i pravilno učvršćeni pregradama, koje je stavio vozar, a ne tvrdi da je do štete došlo zato što su sanduci bili složeni odnosno tovareni jedan na drugom što bi bila greška vozara, a niti pak tvrdi da je do loma došlo krivnjom vozara pri utovaru pošiljke u vagone, na primjer grubim tovaranjem. Odatle slijedi da je do štete došlo zbog svojstva lake lomljivosti robe /"staklarije"/ a za tu štetu vozar po odredbi čl.27, paragraf 3, toč.e. CIM-a ne odgovara.

Kraj takvog stanja stvari valjalo je uvažanjem žalbe tuženog preinačiti prvostepenu presudu i odbiti tužbeni zahtjev u cijelosti, a tuženom s obzirom da je uspio u sporu priznati troškove cjelokupnog postupka, i to 178,00 dinara na ime takse za odgovor na tužbu i 712,00 dinara za taksu na žalbu; dakle ukupno 890,00 dinara.

V.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Rješenje br. III PŽ-3/81-2
od 19. V 1981.

Vijeće: mr Veljko Vujović, Petar Sremac, Gavro Badovinac

Potraživanje izvodjača radova za uklanjanje nasukanog broda po nalogu upravnog organa - Nasukanje i potonuće broda i njihove pravne posljedice - Sudska prodaja broda radi osiguranja potraživanja

Prvostepeni sud je u izvanparničnom postupku dozvolio predlagatelju, jugoslavenskoj pravnoj osobi, sudsku prodaju inozemnog broda radi namirenja predlagateljevog potraživanja iz osnove uklanjanja nasukanog broda po naredjenju lučkih vlasti. Predloženi, inozemni brodovlasnik, osporava iznos predlagateljevog potraživanja i traži da ono bude sudski utvrđeno. Kvalificirajući uslugu predlagatelja kao vadjenje potonulog broda, sud mu je, primjenom čl.792. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi /u daljnjem tekstu ZPUP/, priznao pravo zaloge i retencije na brodu za njegovu naknadu za "vadjenje i čuvanje broda".

U žalbi predloženi najprije ističe načelnu primjedbu, da se u ovom slučaju radi o nasukanom a ne o potonulom brodu, pa da se ne smije primijeniti propis iz čl.792. ZPUP-a